

103534

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

telefon: 257 085 435

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Městys Uhelná Příbram
582 45 Uhelná Příbram čp. 15

Dostlo 26-05-2009

Či.

4097

Přílohy: ..

5 listů

Odd: ..

OD/S

NP

Váš dopis značky

Naše značka

č. j. 13751/2008

Vyřizuje / linka

Mgr. Žvachtová/463

V Praze dne

27. 4. 2009

Věc: řízení o prohlášení budovy fary č.p. 53, na st. p. č. 3, k.ú. Uhelná Příbram, obec Uhelná Příbram, okres Havlíčkův Brod, kraj Vysočina, za kulturní památku - rozhodnutí

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 13751/2008 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kulturyMinisterstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 13751/2008.

Stejnopis obdrží:

1. ☒ Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči
3. Krajský úřad kraje Vysočina, úsek státní památkové péče
4. Městský úřad Chotěboř, odbor školství, rozvoje a památkové péče
5. Katastrální úřad Vysočina, Katastrální pracoviště Havlíčkův Brod, Na Písku 1346, 580 02 Havlíčkův Brod
6. vlastní

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 435

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 19.5.2009

za správnost:
[Signature]

V Praze dne 27. 4. 2009

Č.j. 13751/2008

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **budovu bývalé fary č.p. 53, na st. p. č. 3, k.ú. Uhelná Příbram, obec Uhelná Příbram, okres Havlíčkův Brod, kraj Vysočina, za kulturní památku.**

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je zákres budovy bývalé fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami do kopie katastrální mapy.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, je účastník řízení vlastník výše uvedené nemovitosti Městys Uhelná Příbram, sídlem 582 45 Uhelná Příbram čp. 15, IČO: 00268402.

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury obdrželo od Městysu Uhelná Příbram, jako vlastníka výše uvedené nemovitosti, žádost ze dne 16. 10. 2008 o prohlášení budovy bývalé fary č.p. 53, na st. p. č. 3, k.ú. Uhelná Příbram, obec Uhelná Příbram, kraj Vysočina, za kulturní památku. Ministerstvo kultury podle § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyzvalo vlastníka dopisem ze dne 22. 10. 2008 k doplnění podkladů. Vlastník tak učinil dopisem ze dne 22. 12. 2008. V odůvodnění vlastník uvádí: „Lze konstatovat, že budova bývalé fary je pro obec a její sídelní strukturu významnou kulturně historickou a architektonickou nemovitou památkou a památková ochrana by zlepšila podmínky pro její zachování do budoucnosti. Z tohoto hlediska lze považovat prohlášení za kulturní památku žádoucím ve veřejném zájmu.“ Ministerstvo kultury tento podnět vyhodnotilo a na jeho základě zahájilo řízení ve věci.

Objekt fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami je samostatně stojící dvoupodlažní budova vybudovaná na obdélném půdoryse. Jedná se o barokní stavbu, vybudovanou v letech 1760 až 1762 na místě starší stavby (jako fara sloužila patrně již od 14. století). Fara je situovaná v bezprostřední blízkosti původně gotického kostela sv. Archanděla Michaela, který byl přestavěn ve stejném období jako fara. Barokní podoba fary z druhé poloviny 18. století se dochovala ve své podstatě do současnosti. Starší středověký objekt fary přitom nebyl zcela stržen — část byla zakomponována do stavby nové. O tom svědčí svým výrazem a provedením evidentně starší konstrukce patrné v barokním celku; jedná se především o sklep,

část zdiva spodní stavby a přízemku se zazděnými staršími otvory. Další stavební zásahy hlavně ve 20. století nastaly po roce 1972, kdy na místě stržené jednoduché přístavby s funkcí dřevníku v přízemí a reterátu v patře (dodnes je patrný otisk krovu této přístavby na stěně fary) vznikla přístavba garáže (stojící na samostatném pozemku p.č. 263, k.ú. Uhelná Příbram).

Objekt fary je vystavěn na obdélném půdorysu 9 x 15,1 m. Budova je zděná, jednopatrová, částečně podsklepená, zakrytá mansardovou střechou. Stavebně jde o podélný dvoutrakt členěný do tří travé s nosnými obvodovými a zčásti i vnitřními stěnami.

Hlavní (západní) symetricky řešené průčelí je trojosé s hlavním vstupem s vodorovným nadpražím v ose fasády. Obdélná dvoudílná čtyřtabulková okna s profilovanými šambránami a na podokenních římsách lícuji s průčelím. Pouze ve třetí ose přízemí je okenní otvor vyplněn luxfery. V nárožích a meziokenních polích člení fasádu lizény, dále sokl a kordonová a profilovaná korunní římsa.

Lizény se zachovaly také na severní fasádě, která je dvouosá. Zadní (východní) průčelí je taktéž trojosé, prolomené v patře třemi okny se segmentovým záklenkem. Kromě okenních šambrán je fasáda hladká.

K jižnímu průčelí přilehá novodobá přístavba garáže.

Objekt kryje lomená mansardová střecha s částečně dobře dochovanou původní tesařskou konstrukcí krovu.

Objekt je barevně pojednán v klasické tektonice — články v barvě bílé, stěny ve světlém okru. Sloh stavby sleduje řádovou zákonitost venkovského baroka poloviny 18. století tak, jak se na panství hrabat Dobrzenských z Dobrzenicz (v oblasti Uhelné Příbrami) běžně provádělo.

Dispozice je stejně jako ve stavební koncepci dvoutraktová, dělená na tři travé. Část půdorysu přízemí a celý blok vnitřního schodiště jsou zaklenuty, zbývající prostory jsou zakryty plochými trémovými stropy.

Interiér je převážně utilitární, z původního řešení se dochovaly klenby a některé v omítce provedené články (římsičky, hlavice apod.). Dochováno v původním stavu je schodiště a některé dveře (ty však spíše odpovídají 19. století) včetně kování.

Zastřešení fary je řešeno mansardou v klasické tesařské vazbě. Krov vychází ze samostatných vazných trámů, jež nesou soustavu svislých sloupků a ležatých vzpěr, jež spolu podporují střední vaznice a tím dohromady vytvářejí základní stolic, ztuženou soustavou pásků. Tato stolice podporuje hambalky, do kterých jsou začepovány horní a spodní krokve. Typické prohnutí střešních polí je zajištěno ve spodní partii soustavou spodních a svrchních námětků naplátovaných na spodní krokve. Konkávní zvednutí okrajů horní části střechy je provedeno bočními příložkami přisazenými k horním krokvím. Na krokve, námětky a příložky jsou přibity přitesávané latě nesoucí původní krytinu — štípaný šindel. Na něj je přibita druhotná krytina — eternitové šablony červené. Oplechování je minimální, okapový žlab je podvěšen pouze v centrální partii západního okapu.

Prostorem podstřeší probíhá dvojice cihelných omítaných komínových těles — nadstřešní část je rezná. Střešní plášť je opatřen plechovými výlezy a jímací hromosvodnou soustavou s centrální jímací tyčí mezi komíny.

Současné využití

Budova fary slouží částečně k trvalému bydlení a z části pro potřeby obce Uhelná Příbram.

Současný stav objektu

- středně velké poruchy venkovních omítek, poškození tvaroslovných článků vlivem působení vlhkosti, krystalizace, rekrystalizace apod.
- drobné mechanické poruchy profilací tvaroslovných prvků v parteru
- dožilé nadstřešní části zdiva komínových těles
- architektonicky a památkově nešťastná náhrada původního okna sklobetonovými tvárnici (luxfery) napravo od vstupu na západním průčelí a v zazdívice původního otvoru na straně zahradní
- dožilá střešní krytina
- technický stav fary je vcelku dobrý; zjevná statická porucha se nalézá pouze v severní partii stěny — především v horním podlaží
- krovová soustava je převážně v dobrém stavu
- střešní plášť je dožívající

Účastník řízení byl o zahájení řízení vyrozuměn podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, dopisem Ministerstva kultury č.j. 13751/2008, ze dne 6. 1. 2009 a bylo mu umožněno se k věci vyjádřit. Této možnosti nevyužil.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se k návrhu vyjádřil Krajský úřad kraje Vysočina, odbor kultury a památkové péče. Ve svém stanovisku ze dne 26. 1. 2009, č.j. KUJI 5711/2009, doporučuje Krajský úřad prohlásit budovu fary čp. 53 v Uhelné Příbrami za kulturní památku. Jako důvod uvádí: „Budova fary je architektonicky hodnotným příkladem ztvárnění venkovského církevního obydlí ve druhé polovině 18. století. Fara je přirozenou architektonickou a urbanistickou dominantou obce, nezanedbatelná je její historická a umělecká hodnota a také stupeň uchování některých interiérových prvků.“

Městský úřad Chotěboř, odbor školství, rozvoje a památkové péče, se vyjádřil ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v dopise č.j. MCH_897/2009/OŠRaPP-2/AŠ/411.1, ze dne 23. 2. 2009, v němž doporučil budovu fary č.p. 53, na st. p. č. 3, k.ú. Uhelná Příbram, obec Uhelná Příbram, kraj Vysočina, k prohlášení za kulturní památku. Jako důvod městský úřad Chotěboř uvádí: „Fara po dominantě Uhelné Příbrami kostela Archanděla Michaela je z hlediska památkové péče nejcenějším objektem v obci. Byla ušetřena velkých stavebních zásahů z minulosti. Novodobě přistavěná garáž bude odstraněna.“

K návrhu na prohlášení budovy fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami se vyjádřil Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, dopisem č.j. NPÚ-372/280/2008, ze dne 4. 2. 2009. Ve svém odborném stanovisku Národní památkový ústav uvádí: „Objekt fary vybudovaný podle záznamů v místní kronice ve druhé polovině 18. století představuje hodnotný doklad barokní architektury určené k obývání a zároveň spojené se životem křesťanské obce. Fara je situovaná v bezprostřední blízkosti původně gotického kostela sv. Archanděla Michaela, barokně přestavěného ve 2. polovině 18. století — tedy ve stejné době, kdy se přistoupilo ke stavbě farní budovy. Kostel je kulturní památkou evidovanou pod rejst.č. 3 1250/6-347 v ÚSKP CR. Objekt fary tak významně doplňuje a obohacuje nejen okolí kostela, ale také celé obce. Výrazným podílem dochovaných autentických konstrukcí a detailů náleží budova fary k pozoruhodným a cenným historickým stavbám.“

Účastník řízení byl vyzván k seznámení se s podklady rozhodnutí podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád) dopisem Ministerstva kultury č.j.

13751/2008, ze dne 30. 3. 2009 a bylo mu umožněno se k věci vyjádřit. Této možnosti nevyužil.

Po vyhodnocení výše uvedeného jednotlivě i ve vzájemných souvislostech dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že se objekt bývalé fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami představuje příklad venkovské barokní architektury z druhé poloviny 18. století. Fara si svojí hmotou, architektonickým výrazem, tvaroslovím a do jisté míry i výrazem oken a dveří zachovává charakter ucelené barokní stavby typické pro daný region. Zcela specifické tvarové řešení (zvláště ve hmotě střechy) je typické pro faru vytvořenou v 18. století. Umírněné a přesto dostatečně bohaté užití tvaroslovných článků dokládá působení patrona farnosti — staročeského rodu hrabat Dobrzenských z Dobrzenicz. Svojí polohou při vstupu do kostela vytváří fara spolu s ním přirozenou architektonickou a urbanistickou dominantu severního okraje sídla a současně vymezuje zakončení hlavní urbanistické osy, která tvoří páteř sídelní struktury. Hodnotné je rovněž vnitřní řešení fary, které se namnoze dochovalo v původních konstrukcích, např. zdiva, zastropení, kleneb, schodiště, kompletního krovu a významné části výplní otvorů. Dochoval se rovněž původní sklep. I přesto, že je současná hmota fary negativně ovlivněna nevhodně pojatou přístavbou garáže ze 70. let 20. století, samotná stavba tímto novotvarem není ve své podstatě zasažena. Výrazným podílem dochovaných autentických konstrukcí a detailů náleží budova fary k pozoruhodným a cenným historickým stavbám. Splňuje proto podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: zakres umístění fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami do kopie katastrální mapy (1 list)

Tento zákres umístění budovy fary č.p. 53 v Uhelné Příbrami je nedílnou součástí rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 13751/2008 ze dne 27. 4. 2009.

